

Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 3 мамырдағы № 315 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 5 мамырда № 32437 болып тіркелді.

"Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Қорғаныс өнеркәсіп кешені департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрі

М. Карабаев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ұлттық қауіпсіздік комитеті

Қазақстан Республикасының
Индустрия және
инфрақұрылымдық
даму министрінің

Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі НҰСҚАУЛЫҚ

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес әзірленді және террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерінің терроризмге қарсы қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәртібін нақтылайды.

Осы Нұсқаулық террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілері басшыларының, меншік иелерінің, иелерінің, осындай объектілердің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ететін қызметкерлердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыру кезінде, сондай-ақ қорғаныс өнеркәсібі объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін зерделеу, тексеру және бағалау кезінде бақылаушы және атқарушы органдар үшін пайдалануға арналған.

Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастырудың мақсаты терроризм актісін жасауға кедергі келтіретін жағдайлар жасау (объект аумағында терроризм актісін жасау қатерін азайту) және ықтимал террористік қатерлердің салдарларын барынша азайту және (немесе) жою болып табылады.

2. Нұсқаулықтың әрекеті қорғаныс өнеркәсібі объектілеріне, атап айтқанда персоналдың және (немесе) құрылыстардың, ғимараттар мен құрылыстар кешенінің жиынтығы не олардың бөліктері бойынша қорғаныс-өнеркәсіп кешені ұйымдарына қолданылады.

3. Осы Нұсқаулықта мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) алғашқы ден қою шаралары – терроризм актісінің қатері немесе жасалғаны туралы уәкілетті мемлекеттік органдарды уақтылы хабардар етуге бағытталған, объект персоналы және күзет қызметі субъектісінің қызметкерлері қабылдайтын бірінші кезектегі іс-шаралардың, сондай-ақ терроризм актісінің ықтимал салдарын барынша азайту және жою (шұғыл (алғашқы) ден қою күштерінің алғашқы және тергеу әрекеттерін жүзеге асыруына көмек көрсету, зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету, эвакуациялау және басқалары) жөніндегі іс-қимылдардың кешені;

2) байланыс жүйесі – ақпаратты (ақпарат) беруге (алмасуға), объектінің күзет қызметінің жұмысын жедел басқаруға арналған техникалық құралдар мен арнайы бөлінген байланыс арналарының жиынтығы;

3) бақылау-өткізу пункті – адамдарды және көлік құралдарын бақылауды, өткізуді, тексеріп қарауды қамтамасыз етуге арналған арнайы жабдықталған орын;

4) бейнебақылау жүйесі – бейнебақылау камераларының, деректерді беру желілерінің, бағдарламалық және техникалық құралдардың және бейнежазбаларды сақтау құралдарының, сондай-ақ өзара ақпарат алмасуды жүзеге асыратын бағдарламалық және (немесе) техникалық басқару құралдарының жиынтығы;

5) жарықтандыру жүйесі – тәуліктің қараңғы уақытында бейнебақылау жүйесі үшін жарықтандырудың қажетті деңгейін және объектідегі адамдар мен көлік құралдарын көруді қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін техникалық құралдар жиынтығы;

6) инженерлік-техникалық нығайтылу – объектіге не оның бөліктеріне санкциясыз енуге қарсы қажетті іс-қимылды қамтамасыз ететін құрылымдық элементтер, инженерлік, техникалық құралдар және (немесе) олардың жиынтығы;

7) күзетілетін аймақ (учаске) – күзетілетін аумақ, сондай-ақ объектіде бөлінген аймақтар (учаскелер), ғимараттардың (құрылыстар мен құрылысжайлардың) бөліктері, үй-жайлар және олардың құрылымдық элементтері;

8) күзетілетін объектілер – күзетілетін адамдардың болуына арналған ғимараттар, құрылыстар мен құрылысжайлар, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі күзететін өзге де ғимараттар, құрылыстар мен құрылысжайлар, сондай-ақ оларға іргелес жатқан аумақ пен акватория;

9) кіруді шектеу құралдары – объектіге, оның ықтимал қауіпті учаскелеріне санкциясыз енуге кедергі келтіретін жабдық және (немесе) құралдар;

10) кіруді бақылау және басқару жүйесі – кіруді бақылауға, объектіге және (немесе) оның жекелеген аймақтарына персонал мен келушілердің кіру және (немесе) шығу құқықтарын шектеуге, ақпаратты жинауға және сақтауға арналған, техникалық жағынан үйлесімді аппараттық құралдардың және (немесе) бағдарламалық қамтылымның жиынтығы;

11) күзет дабылы жүйесі – күзетілетін аймаққа (учаскеге) санкциясыз енуді, күзетілетін аймақ (учаске) тұтастығының бұзылуын анықтауға, күзетілетін аймақ (учаске) тұтастығының бұзылуы туралы ақпаратты берілген түрде жинауға, өңдеуге, беруге және ұсынуға арналған, бірге жұмыс істейтін техникалық құралдардың жиынтығы;

12) объектінің ықтимал қауіпті учаскелері – объектінің аумақтық бөлінген, жарылыс-өрт қаупі бар, қауіпті химиялық заттар, қару мен оқ-дәрілер, уытты заттар мен препараттар, технологиялық тізбектердің, жүйелердің, жабдықтардың немесе құрылғылардың элементтері қолданылатын, сақталатын немесе пайдаланылатын аймақтары (учаскелері), құрылымдық және технологиялық элементтері, объектінің қауіпті аймақтары, сондай-ақ объектідегі адамдар көп болуы, терроризм актісінің жасалуы өмір мен денсаулыққа залал келтіруі, аварияның, қауіпті әлеуметтік-экономикалық салдарға әкеп соғатын төтенше жағдай қаупінің туындауы,

кейіннен терроризм актісін жасауда пайдалану мақсатында қауіпті заттар мен материалдардың ұрлануы ықтимал орындар;

13) объектілердің персоналы – объектінің, оның ішінде оның жалға алынған алаңдарында қызметін жүзеге асыратын басшылары, жұмысшылары, қызметкерлері;

14) объектінің периметрі – құқық белгілейтін құжаттарға сәйкес объектінің шекарасы;

15) оқу (профилактикалық) іс-шаралары – персонал мен күзетті оқытудың алғашқы ден қою дағдыларын дарыту мақсатында нұсқамалар мен сабақтар түрінде жүзеге асырылатын алдын ала тәсілдері;

16) өткізу режимі – адамдардың санкциясыз кіруі (шығуы), көлік құралдарының кіруі (шығуы), мүлікті кіргізу (шығару), әкелу (әкету) мүмкіндігін жоққа шығаратын, белгіленген тәртіпті регламенттейтін қағидалар жиынтығы;

17) тойтару аймақтары – объектінің инженерлік қоршауларына тікелей іргелес жатқан аумақта орналасқан, құрылыстардан, ағаштардан, бұталардан және өзгелерден бос жергілікті жер учаскелері;

18) таранға қарсы құрылғылар (бөгеттер) – көлік құралдарын мәжбүрлеп баяулатуға және (немесе) тоқтатуға арналған инженерлік-техникалық бұйымдар;

19) терроризмге қарсы қорғалу паспорты – объект туралы жалпы және инженерлік-техникалық мәліметтер қамтылатын, оның терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін көрсететін және террористік тұрғыдан осал объектідегі терроризм актілерінің алдын алу, жолын кесу, барынша азайту және (немесе) салдарын жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлауға арналған ақпараттық-анықтамалық құжат;

20) телевизиялық күзет жүйесі – бұзушылықты анықтауға және тіркеуге арналған жабық үлгідегі телевизиялық жүйе болып табылатын бейнебақылау жүйесі;

21) хабардар ету жүйесі – террористік тұрғыдан осал объектідегі тұлғаларды төтенше жағдайлар (авария, өрт, дүлей апат, шабуыл, террористік акт) кезіндегі дабыл және қалыптасқан жағдайдағы іс-қимылдар туралы жедел хабардар етуге (жарықпен және (немесе) дыбыстық хабарлауға) арналған техникалық құралдар жиынтығы.

Осы Нұсқаулықтарда пайдаланылатын өзге ұғымдар Қазақстан Республикасының терроризмге қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

Ескерту. 3-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 18.03.2024 № 103 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 27.08.2024 № 309 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

4. Объектілердің терроризмге қарсы қорғалуы қамтамасыз етіледі:

1) ұлттық қауіпсіздік органдары айқындайтын ықтимал террористік қатерлердің сипаты мен ерекшелігін және олардың ықтимал салдарларын ескере отырып, объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі ұйымдастыру іс-шараларын өткізу;

2) объектіде терроризм актісін жасауға және оны жоюға ықпал ететін ықтимал себептер мен жағдайларды айқындау;

3) қажетті инженерлік-техникалық құралдармен жарақтандыру:

рұқсатсыз кіруді болдырмайтын және объектінің режимдік жағдайларын қанағаттандыратын объект периметрінің жабдығы бойынша: периметрдің, объектінің аймақтары мен жекелеген учаскелерінің қоршауы (физикалық тосқауыл); бақылау-өткізу пункттері; таранға қарсы құрылғылар (оның ішінде гүлзарлар, сәулет, ландшафт элементтері, боллардтар және басқалар); объект ғимараттарының, құрылыстарының қабырғаларының, оның терезе ойықтарының нығаюы; кіруді бақылау және басқару құралдары, кіруді шектеу, тексеру, жарықтандыру жүйелері мен құралдары; бас тарту аймақтары, бақылау-із жолақтары; бақылау мұнаралары, сыртқы периметрді бақылаудың өзге де жүйелері;

объектідегі жағдайды бақылау бойынша: байланыс, құлақтандыру, күзет және дабыл жүйелері мен құралдары (оның ішінде дабыл берудің мобильді не стационарлық құралдары – "дабыл түймелері") дабыл беру, күзет телевизиялық жүйелері, пилотсыз ұшу аппараттарына қарсы іс-қимыл жүйелері;

қауіпсіздік жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін: резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары;

террористік тұрғыдан осал объектілерді осы тармақта тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға жол беріледі;

4) белгіленген өткізу режимін қамтамасыз ету;

5) терроризм актісінің жасалу қатеріне (терроризм актісінің, террор құралдарының жасалу белгілерін анықтау, бұл туралы басшылықты, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды хабардар ету) бастапқы ден қоюға персоналды, басшылықты және объектілерді күзетуді даярлауды (оқытуды) ұйымдастыру арқылы жүзеге асырылады;

6) терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету талаптарының сақталуын бақылау;

7) жасалған терроризм актісі туралы Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік және (немесе) ішкі істер органдарын уақтылы хабардар етуге;

8) уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдар, жедел басқару органдары террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ терроризм актісі нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді барынша азайту және (немесе) жою мәселелері бойынша оқу-жаттығуларға, жаттығулар мен эксперименттерге объект персоналының қатысуы;

9) объект персоналы мен күзет қызметі субъектілерінің қызметкерлерін террористік сипаттағы қатерлерге алғашқы ден қою дағдыларына оқыту;

10) объектіде терроризм актісі жасалған жағдайда персонал мен келушілерді хабардар етуді және эвакуациялауды ұйымдастыру;

11) террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын уақтылы жасау және өзекті жай-күйде ұстау, оны тиісінше сақтау;

12) адамдардың өмірі мен денсаулығына тікелей қатер төндіретін жағдайларды қоспағанда, негізгі құтқару, авариялық және өзге де қызметтер келгенге дейін терроризм актісінің салдарларын жоюға және барынша азайтуға бағытталған бастапқы ден қою шараларын ұйымдастыру үшін қажетті күштер мен құралдарды қалыптастырумен;

13) тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің қауіпсіздігін және объектінің (сумен жабдықтау, электрмен жабдықтау, газ жабдығы, өрт сөндіру), объект персоналы мен келушілер қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шұғыл шараларды дайындау және ұйымдастыру, эвакуациялау жолдарын айқындау, персоналды қорғану құралдарымен қамтамасыз ету, аталған қызмет учаскелері үшін жауапты адамдарды белгілеу арқылы қамтамасыз етіледі.

Терроризм актісінің жасалу қаупі туралы ақпарат алған кезде объектілердің меншік иелері, иеленушілері, басшылары және өзге де лауазымды адамдары объектілерде туындайтын террористік қауіп-қатерлерге уақтылы және барабар ден қою және терроризм актілерін жасауының алдын алу үшін қосымша шараларды жүзеге асырады.

Қосымша шаралар Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 9 тамыздағы № 611 Жарлығымен бекітілген Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларына сәйкес (бұдан әрі – Хабардар ету қағидалары) террористік қауіптіліктің белгіленген деңгейіне сәйкес.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі осы талаптарды, күзетілетін адамдардың қауіпсіздігінің қажетті деңгейлерін қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық, күзет, режимдік және өзге де шаралардың көлемі мен ерекшелігін ескере отырып, олар болатын террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастырудың қосымша талаптарын белгілейді.

14) Объект басшысының бұйрығымен объектіні терроризмге қарсы қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізуді және осы Нұсқаулық шеңберінде шаралар қабылдауды қамтамасыз ететін адам айқындалады.

Объектіні терроризмге қарсы қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ету үшін жауапты қызметкерді таңдау және тағайындау оның құзыреті мен терроризмге қарсы іс-әрекеттің ерекшелігіне неғұрлым сәйкес келетін лауазымдық міндеттері ескеріле отырып жүргізіледі.

2-тарау. Өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

5. Өткізу режимі объектінің жалпы қауіпсіздік жүйесінің бөлігі болып табылады және террористік тұрғыдан осал объект персоналы мен келушілерінің қауіпсіздік деңгейін арттыруды қамтамасыз етуге арналған.

Өткізу режимі адамдар мен көлік құралдарын объектіге немесе оның бөліктеріне (аймақтарына) санкцияланған рұқсат беруді ұйымдастыруды, құқыққа қарсы ниеті бар адамдарды, сондай-ақ оларды іске асыру үшін пайдаланылатын нәрселер мен заттарды анықтауды, объектіні күзетуді, объектінің ықтимал қауіпті учаскелерін және сындарлы аймақтарды қорғауды, оның ішінде бөтен адамдар объектіде бақылаусыз болуды болдырмауды қамтиды.

Өткізу режимі мынадай мақсаттарда енгізіледі:

1) күзетілетін аймақтарға, кіру шектелген аймақтарға және террористік тұрғыдан осал объектінің аумағына бөгде адамдар мен көлік құралдарына рұқсатсыз кіру мүмкіндігін болдырмау;

2) объектінің аумағына (аумағынан) кіру (шығу), кіру (шығу) кезінде тәртіпті орнату және қолдау;

3) мүлікті, тыйым салынған заттарды объектінің аумағына және аумағынан рұқсатсыз кіргізуді (шығаруды) және әкелуді (әкетуді) болдырмау;

4) терроризмге қарсы қорғау деңгейін арттыру.

Өткізу және объектішілік режимдерді қамтамасыз ету тәртібін, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше белгіленбесе, террористік тұрғыдан осал объектінің басшылығы белгілейді.

Терроризмге қарсы операцияны жүргізу кезеңінде өткізу және объектішілік режимді қамтамасыз етуді терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штаб (республикалық, облыстық, қалалық) реттейді.

6. Өткізу режимін енгізу алдында мынадай бағыттарға бағытталған дайындық жұмыстары жүргізіледі:

1) күзетілетін аймақтың, кіру шектелген аймақтың шекараларын айқындау;

2) күзетілетін аймаққа кіруге тыйым салатын объект аумағының периметрін қоршау ;

3) жеке, көліктік және материалдық рұқсаттамалардың (бұдан әрі – белгіленген үлгідегі рұқсаттамалар) бірыңғай үлгілерін енгізу, оларды есепке алу, тіркеу және беру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру;

4) күзет қызметінің жасақтары (экипаждары) террористік тұрғыдан осал объектінің аумағын патрульдеуді ұйымдастыру.

7. Объектіде террористік тұрғыдан осал адамдарды өткізу режимін ұйымдастыру тәртібінен басқа қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар мыналарды көздейді:

1) тиісті өткізу режимін қолдау үшін жауапты тұлғаны (тұлғаларды) және (немесе) бөлімшені (- лерді) айқындау;

2) күзет қызметтерін көрсету туралы шартта терроризмге қарсы қорғалуды және қауіпсіздіктің тиісті деңгейін қамтамасыз ету жөніндегі күзет қызметі субъектісінің жауапкершілігі мен міндеттерін бекіту.

Жалпы тексеру аймақтары бір немесе бірнеше тексеру пункттерінен тұрады.

8. Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларына сәйкес террористік қауіптілік деңгейі жарияланған кезде объектіге баратын адамдарға, олардың алып жүретін заттарына, оның ішінде қол жүгі мен багажына жете тексеру жүргізуді жалпы жете тексеру аймақтарындағы жете тексеру (күзет) қызметі жүзеге асырады.

Тексеріп қараудың мақсаты объектілердің, персонал мен келушілердің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету және қауіпсіздігінің тиісті деңгейін сақтау болып табылады.

Персонал мен келушілерді, олардың алып жүретін заттарын, оның ішінде қол жүгі мен багажын тексеріп қарау қауіпті заттар мен нәрселерді заңсыз алып өтуді болдырмау үшін жүзеге асырылады.

Қол жүгін, теңдеме жүкті қарап тексеруден өтуден немесе осындай қарап тексеру үшін көрсетуден бас тартатын адам объектіге жіберілмейді.

9. Террористік қылмыстарды анықтау, олардың алдын алу және жолын кесу мақсатында объектінің қауіпсіздік қызметі өз күшімен және құралдарымен қоғамдық тәртіпті сақтауды және бақыланатын аймақтарды патрульдеуді жүзеге асырады.

10. Тексеру барысында қауіптілігі жоғары объектілерге енгізуге тыйым салынған заттар мен заттар (қару, оқ-дәрілер, жарылғыш заттар, өзге де қауіпті құрылғылар, заттар немесе заттар) табылған кезде қарап тексеруді жүзеге асыратын қызметкерлер полицияның кезекші нарядтарын оларды алып қою және тиісті рәсімдерді жүргізу, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген объектіге енгізуге тыйым салынған заттар мен заттарды сақтауға және алып жүруге тиісті рұқсаты болған жағдайларды қоспағанда, олар табылған адамға қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешім қабылдау.

11. Объектінің қауіпсіздік қызметі жүзеге асыратын объектішілік режим мыналарды қамтиды:

1) өз қызметін объектіде жүзеге асыратын жұмыскерлер мен келушілердің объектіде болу тәртібі;

2) объектіде орнатылған немесе орналастырылған инженерлік жүйелердің, коммуникациялардың, жабдықтардың жұмыс істеу режимі;

3) объектіде жөндеу-құрылыс, тиеу, түсіру және өзге де жұмыстарды жүргізу тәртібі;

4) автокөлік құралдарының кіруі және қызметкерлердің (жүк тиеушілердің) объект аумағына кіруі және оларды қарсы алу үшін рұқсаттамалар беру;

5) объектіде экстремизмді, ұлттық дұшпандықты насихаттайтын, билікті күшпен ауыстыруға шақыратын баспа және қолжазба өнімдерін таратуға, сондай-ақ санкцияланбаған қоғамдық-саяси акциялар мен үгіт жұмыстарын жүргізуге тыйым салу

;

6) бөгде ұйымдардың алып жүретін адамдары мен көлік құралдары объектісінің режимдік үй-жайларында және кіру шектелген аймақтарында қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

7) объектішілік режим қағидаларын бұзу фактілерін бақылау және құжаттауды қамтамасыз ету.

12. Күзетілетін аймақта рұқсат етілмейді:

1) жұмыс уақыты (ауысым) аяқталғаннан кейін объект басшылығының рұқсатынсыз персоналдың болуы (тәулік бойы жұмыс істейтін адамдардан басқа);

2) аумақты құрылыс және басқа материалдармен, аумақтың көрінетін бөлігін шектейтін, персоналдың, көліктің қозғалысын қиындататын және тұтанудың пайда болуына немесе жарылғыш құрылғының салынуына мүмкіндік беретін заттармен үйіп тастау;

3) терезелер мен есіктерді, оның ішінде металл торлары бар есіктерді ашық қалдыруға.

13. Объектілерді күзетудің инженерлік-техникалық құралдары объектілерді пайдалануды қамтамасыз ететін күзет бөлімшесінің пультіне қосылады (шығарылады).

14. Объектілерді күзетуді және қауіпсіздікті қамтамасыз етуді күзет қызметін жүзеге асыру үшін тиісті лицензиясы бар объектінің қауіпсіздік қызметі жүзеге асырады:

1) патрульдеу тәсілімен: жаяу, ат нарядтарымен немесе автоэкипаждармен;

2) стационарлық бекеттер қою арқылы;

3) инженерлік-техникалық күзет құралдарының және бейнебақылау жабдықтарының көмегімен;

4) қызметтік иттерді пайдалану арқылы.

15. Қорғаныс өнеркәсібінің әрбір объектісінде өткізу және объектішілік режимді ұйымдастыру Қағидаларының негізінде оның ерекшеліктерін ескере отырып, күзет қызметі субъектісінің басшысы күзет қызметкерінің лауазымдық нұсқаулықтарын (қызмет өткеру жөніндегі нұсқаулықтарды) әзірлейді.

3-тарау. Профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптар

16. Профилактикалық және оқу іс-шараларын өткізудің мақсаты объектіде күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан объектілер персоналы мен күзет қызметі субъектілері жұмыскерлерінің арнайы даярлық деңгейін және террористік сипаттағы қатерлерді болғызбауға байланысты міндеттерді шешуге күштер мен құралдардың дайындығын арттыру болып табылады.

17. Профилактикалық және оқу іс-шараларын террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иелері, иелері, басшылары немесе өзге де лауазымды адамдары ұйымдастырады.

Профилактикалық және оқу іс-шараларын өткізуге уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қызметкерлері, терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтардың өкілі тартылады.

Профилактикалық және оқу іс-шаралары террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иелерімен, иелерімен, басшыларымен, персоналымен, күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектісінің қызметкерлерімен нұсқамалар, сабақтар (практикалық және теориялық) және эксперименттер нысанында жүргізіледі.

Қорғаныс кешені объектілерінде эксперименттерді терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штаб өкілдері жүргізеді.

Эксперимент жүргізу туралы шешімді жедел штаб басшысы қабылдайды.

Объектіде эксперимент жүргізу фактісі объектінің басшысында сақталатын эксперимент жүргізу нәтижелері туралы актімен расталады.

Нұсқамалар мен сабақтар өткізу туралы осы Нұсқаулыққа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша терроризмге қарсы қорғау жөніндегі оқу іс-шараларын есепке алу журналына жазу жүргізіледі.

Персоналы көп (20 адамнан астам) объектілер үшін аталған іс-шараларды өткізуді құжаттау хаттамалық нысанда жүзеге асырылуы мүмкін.

18. Нұсқама өткізу сипаты мен уақыты бойынша жоспарлы және жоспардан тыс болып бөлінеді.

19. Нұсқама кезінде персоналға объект үшін террористік қауіптердің неғұрлым ықтимал сипаты мен ерекшелігі және олар туындаған кездегі мінез-құлық қағидалары, салдарларды барынша азайту және жою тәсілдері жеткізіледі.

20. Жоспарлы нұсқама жылына кемінде бір рет немесе жұмыс әдісіне байланысты (вахталық, ауысымдық, маусымдық) екі жылда кемінде бір рет жүргізіледі.

Жоспарлы нұсқама жеке және (немесе) қызметкерлер тобы үшін жүргізілуі мүмкін.

21. Жоспардан тыс нұсқаманы қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғау жөніндегі даярлау және қайта даярлау бағдарламасы негізінде даярлау курстарынан өткен объектілердің меншік иелері, иеленушілері, басшылары немесе өзге де лауазымды адамдары, күзет қызметі субъектілерінің басшылары не егер мұндай нұсқама өткізілетін оқу-жаттығуларға, жаттығулар мен эксперименттерге тартылған мемлекеттік органдардың өкілдері жүргізеді:

- 1) нысан орналасқан аймақтағы террористік қауіптілік деңгейін енгізу;
- 2) терроризм актісі жасалуының ықтимал қатері туралы ақпараттың болуы;
- 3) оқу-жаттығуларға, жаттығуларға, эксперименттерге дайындық;
- 4) күзет іс-шараларын өткізуге дайындық.

22. Жоспардан тыс нұсқама қажеттілігіне қарай жеке немесе қызметкерлер тобымен жүргізіледі. Жоспардан тыс нұсқаманың мазмұны оны жүргізу қажеттілігін тудырған себептер мен жағдайларға байланысты әрбір нақты жағдайда айқындалады.

Бұл ретте негізгі шешілетін міндеттер:

- 1) әлеуетті қауіптіліктің негізгі көздері туралы ақпаратты объект қызметкерлерінің әрқайсысына жеткізу;
- 2) жұмыс беруші ұйымның терроризмге қарсы қорғалуына қатысты негізгі бағыттар объектілерін қызметкерлерге түсіндіру;
- 3) объектінің әрбір қызметкерін объект аумағы шегінде террористік акт жасау жағдайындағы іс-қимыл тәртібімен егжей-тегжейлі таныстыру.

23. Практикалық және теориялық сабақтар меншік иесі, иеленуші, объект басшысы (күзет қызметі субъектісінің басшысы) бекіткен өткізу кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Практикалық және теориялық сабақтар жеке немесе бір типтегі объектілердің жұмысшылар тобымен өткізіледі.

Теориялық сабақтар барысында тиісті ақпарат жеткізіледі, практикалық сабақтар барысында персоналдың іс-қимылы пысықталады:

- 1) қауіпсіз және кедергісіз эвакуациялау бойынша;
- 2) терроризм актісі қатері төнген жағдайда;
- 3) объектіде күдікті адамдар мен заттар табылған кезде;
- 4) терроризмге қарсы қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізуге жауапты адам ішкі істер ұлттық қауіпсіздік органдарын әр түрлі адамдар тобының іс-қимыл алгоритмдерін пысықтау бойынша жоспарланып отырған практикалық сабақ туралы кемінде бес тәулік бұрын хабардар етеді.

24. Оқу іс-шаралары (оқу жаттығулары) объектілер меншік иелерімен, басшыларымен, ал күзет қызметі субъектілерінің басшыларымен – объектіні күзетуге тартылатын қызметкерлермен, арнайы даярлық деңгейін, күштер мен құралдардың кенеттен туындаған міндеттерді шешуге әзірлігін арттыру мақсатында ұйымдастырылады.

Оқу іс-шаралары персоналды терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі жағдайында іс-қимыл жасауға, оның салдарларынан қорғау, келушілер мен персоналды объектіден қауіпсіз және уақтылы эвакуациялау тәсілімен оқытуды қамтамасыз етеді.

Өткізу режимін ұйымдастыруға жауапты қызметкерлермен оқу іс-шараларына қосымша терроризмге қарсы қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарын пайдалану дағдыларын игеру және (немесе) жетілдіру, объектіде қолданылатын терроризмге қарсы қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарын құпия сақтау, үй-жайларды тексеру техникасы, жарылғыш құрылғыларды төсеудің ықтимал орындарын анықтау бойынша сабақтар өткізіледі.

Террористік тұрғыдан осал объектілер бойынша күзет қызметтерін көрсету туралы шарттар жасасқан күзет қызметі субъектілері күзет қызметкерлерімен оқу жаттығуларын (оқу-жаттығу сабақтарын) күзет қызметі субъектісінің басшысы бекітетін арнайы әзірленген кестелерге сәйкес тоқсан сайын өткізеді.

Кестеге сәйкес жаттығу жетекшісі жоспар жасайды, онда:
оқу жаттығуларының тақырыбы;
объектінің атауы, өткізу күні мен уақыты;
күзетілетін объектіден "дабыл" сигналын беру уақыты мен тәсілі;
қатысушылар құрамы;
жаттығуға қатысушыларға арналған кіріспе тапсырмалар.

Оқу жаттығуын өткізу жоспарын күзет бөлімшесінің басшысы және тапсырыс беруші бекітеді.

Оқу жетекшілері бекітілген жоспарға сәйкес қатаң әрекет етеді. Жоспарда көрсетілген уақытта объектіге келеді және алдын ала келісілген тәсілмен "Дабыл" сигналын береді, оның берілу уақытын белгілейді, оқиға орнында күзетшілердің, аға кезекшінің (қарауыл бастығының) күзетшілерге басшылық ету және кіріспе міндеттерді беру кезінде шешімдер қабылдау бойынша уақтылы келуін және іс-қимылының дұрыстығын бақылайды.

25. Террористік тұрғыдан осал объектілер бойынша күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектісінің объектіге (с) санкцияланбаған әкелуге (шығаруға), әкелуге (әкетуге) тыйым салынған қаруды және басқа да заттар мен заттарды анықтау мақсатында қарап тексеруді жүзеге асыратын қызметкерлері рентген бейнелерін интерпретациялау саласында бастапқы даярлықтан және қайта даярлаудан өтуге жатады. компьютерлік тренажерларды (симуляторларды) қолдану. Қайта даярлау кемінде екі жылда бір рет жүргізіледі.

26. Қорғаныс өнеркәсібі объектілерінің және оларды күзетуге шарт жасасқан күзет қызметі субъектілерінің басшылары терроризмге қарсы комиссиялармен, аумақтық ішкі істер, ұлттық қауіпсіздік органдарымен және терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтармен терроризм актісін жасау немесе жасау қатерлеріне ден қоюға, терроризмге қарсы түрлі деңгейдегі оқу-жаттығуларды, жаттығуларды, терроризмге қарсы операцияларды дайындауға және өткізуге дайындықты қамтамасыз ету шеңберінде өзара іс-қимыл жасайды.

4-тарау. Террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыруға қойылатын талаптар

27. Террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иелері, иелері, басшылары, объектіге күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектілерінің басшылары терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатеріне ден қоюға әзірлікті қамтамасыз ету шеңберінде қажет болған жағдайда объектінің, күзет қызметі субъектілерінің осы Нұсқаулыққа 3-қосымшада келтірілген іс-қимыл алгоритмдерін нақтылайды.

1) терроризм актісінің (актілерінің) жасалу қатері немесе жасалуы туралы Қазақстан Республикасының аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдарын дереу хабардар ету бойынша;

2) терроризм актісінің (актілерінің) жасалу қаупі немесе жасалуы туралы уәкілетті мемлекеттік органдардан ақпарат алған кезде;

3) жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді барынша азайтуға және жоюға бағытталған бастапқы ден қою іс-шараларын орындау бойынша ұсыныстар енгізеді.

28. Аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдары мынадай жағдайларда дереу хабардар етіледі:

1) объектіге шабуыл жасау немесе дайындалып жатқан шабуыл туралы мәліметтер алу;

2) объектінің аумағына заңсыз кіру әрекеттері;

3) объектіде өрттердің және табиғи апаттардың пайда болуы;

4) ғимараттарда, қоймаларда немесе объектінің аумағында күдікті заттарды табу;

5) объектінің қызметіне және қорғалу жағдайына бөгде адамдар тарапынан негізсіз қызығушылық таныту.

29. Ақпарат беру кезінде терроризм актісінің жасалғаны туралы немесе оның жасалу қаупі туралы алынған мәліметтер, объектінің атауы мен мекенжайы, оқиға болған уақыты, зардап шеккендердің болуы, олардың орналасқан жері мен жай-күйі, хабарламаны беретін адамның тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде) және ол атқаратын лауазымы көрсетіледі.

Террористік қауіптілік деңгейлерін белгілеу кезінде объектілердің басшылары мынадай қауіпсіздік шараларын қабылдайды:

1) террористік қауіптіліктің "сары" деңгейінде:

объектіде өткізу режимін күшейту;

қауіпсіздік, құлақтандыру, бейнебақылау және күзет дабылы жүйелерінің жұмыс істеу қабілетін тексеру және қамтамасыз ету;

келушілерді, персоналды және көлік құралдарын тексеру, қажет болған жағдайда арнайы техникалық құралдарды пайдалана отырып;

шарт жасасқан күзет қызметінің қызметкерлеріне нұсқама беру алынған ақпаратқа байланысты мамандарды тарта отырып, дағдарыстық жағдайларды оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын объектілердің күзет қызметтерін, персоналы мен персоналын көрсету туралы тиісті салада;

терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі төнген кездегі іс-әрекеттер бойынша персоналмен оқу іс-шараларын өткізу;

адамдарды шұғыл эвакуациялау мәселелерін, материалдық құндылықтарды және эвакуациялау орындарын айқындай отырып құжаттаманы пысықтау;

объектілерде сақталатын қауіпті заттарға қол жеткізуге жол бермеу жөнінде шаралар қабылдау;

2) террористік қауіптіліктің "қызғылт сары" деңгейі кезінде (террористік қауіптіліктің "сары" деңгейін белгілеу кезінде қабылданатын шаралармен қатар):

терроризм актілеріне ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша уәкілетті мемлекеттік органдармен және ұйымдармен, терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтармен бірлескен іс-қимылдарды пысықтау;

қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша қызметкерлердің жоғары даярлық режимін күйге келтіру;

3) террористік қауіптіліктің "қызыл" деңгейін белгілеу кезінде (террористік қауіптіліктің "сары" және "қызғылт сары" деңгейлерін енгізу кезінде қолданылатын шаралармен қатар):

адамдарды құтқару бойынша шұғыл шаралар қабылдау, құтқару қызметтері мен құралымдарының үздіксіз жұмысына жәрдемдесу;

объектіні төтенше режим жағдайына аудару.

30. Мемлекеттік органдар Хабардар ету ету қағидаларына сәйкес терроризм актісі (актілері) қатерінің туындауы немесе жасалуы туралы террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иелерін, иеленушілерін, басшыларын және өзге де лауазымды адамдарын хабардар етеді (хабардар етеді).

Объектіге күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан террористік тұрғыдан осал объектілердің меншік иелері, иеленушілері, басшылары, күзет қызметінің субъектілері уәкілетті мемлекеттік органдарға және (немесе) жедел штабтарға олардың терроризмге қарсы әртүрлі деңгейдегі оқу-жаттығуларды, жаттығуларды, эксперименттерді және терроризмге қарсы операцияларды дайындау және өткізу кезінде жәрдем көрсетеді.

5-тарау. Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалуы паспортын әзірлеуге және оның айналымына қойылатын талаптар

31. Террористік тұрғыдан осал әрбір объектіге оның электрондық нұсқасын әзірлей отырып, екі данада Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2023 жылғы 14 маусымдағы № 481 және Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Төрағасының 2023 жылғы 26 маусымдағы № 51/ке бірлескен бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32950 болып тіркелген) терроризмге қарсы қорғалудың үлгілік паспортына сәйкес объектінің терроризмге қарсы қорғалуының паспорты (бұдан әрі – Паспорт) жасалады.

Ескерту. 31-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 18.03.2024 № 103 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

32. Паспорттың жобасы меншік иесі, иеленуші, объект басшысы объектіні террористік тұрғыдан осал объектілердің, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың тізбесіне (бұдан әрі – аумақтық тізбе) енгізу туралы тиісті хабарламаны алған сәттен бастап 45 жұмыс күні ішінде жасалады.

Жекелеген жағдайларда терроризмге қарсы комиссияның шешімі бойынша объектінің күрделілігін ескере отырып, паспорт жасаудың өзге де мерзімдері белгіленеді.

33. Аумақтық тізбеге енгізілген объект паспортының жобасы жасалғаннан кейін күнтізбелік 10 күн ішінде үлгілік паспортта көрсетілген полиция органдарының лауазымды адамына келісуге жіберіледі.

Паспорттың жобасын келісу мерзімі паспортта көрсетілген лауазымды адамға паспорт келіп түскен күннен бастап 15 жұмыс күнінен аспауға тиіс.

34. Паспорттың жобасына ескертулер болған кезде, ол қайтаруға себеп болған себептерді көрсете отырып, паспорттың жобасын жіберген тұлғаға қайтарылады.

Паспорттың жобасы қайтарылған күннен бастап 15 жұмыс күнінен аспайтын мерзімде пысықталады.

Қайта келіп түскен паспорттың жобасын келісу мерзімі (бұрын көрсетілген ескертулерді орындау үшін) 7 жұмыс күнінен аспайды.

35. Келісілгеннен кейін 10 жұмыс күні ішінде паспортты объектінің құқық иесі болып табылатын ұйымның, ұйым бөлімшесінің меншік иесі, иесі немесе басшысы (оның ішінде оны жанарту кезінде) бекітеді.

36. Ғимарат немесе ғимараттар мен құрылыстар кешені бірнеше құқық иеленушіге тиесілі объектілерді орналастыру үшін пайдаланылған жағдайларда, паспорт жасау объектілердің барлық құқық иеленушілері немесе олардың біреуі арасындағы жазбаша келісім бойынша жүзеге асырылады.

37. Бірлесіп жасаған кезде паспортты террористік тұрғыдан осал объектілердің барлық құқық иеленушілері бекітуге тиіс.

38. Бір құқық иеленуші жасаған кезде паспортты объектінің басқа құқық иеленушілерімен келісім бойынша объект басшысы бекітеді.

39. Паспорттың көшірмелерінің (электрондық көшірмелерінің) саны және оларды объектінің басқа құқық иеленушілеріне жіберу олардың құқық иеленушілері арасындағы жазбаша келісімде айқындалады.

40. Паспорттың бірінші данасы (түпнұсқасы) қол жетімділігі шектеулі жұмысты ұйымдастыруға қойылатын талаптарға сәйкес объектінің құқық иесі болып табылатын ұйым басшысының бұйрығымен айқындалған жауапты тұлғада немесе объектінің бөлімшесінде сақталады.

41. Паспорттың екінші данасы және паспорттың электрондық нұсқасы (сканерленген паспорттың PDF форматындағы жазбасы бар электрондық ақпарат

тасығыш (әдетте, оптикалық диск) бекітілген немесе түзетілген күнінен бастап 10 күн мерзімде сақтау үшін ішкі істер органдарының бөлімшелеріне жіберіледі.

42. Паспорт өзгерген кезде түзетіледі және:

1) меншік құқығы;

2) басшы ауыстырылған, ол лауазымға кіріскен кезде жауапты адам үш күн мерзімнен кешіктірмей титулдық параққа қол қойғызып паспортпен танысуды жүзеге асырады;

3) объектінің атауы;

4) объектінің негізгі мақсаты;

5) немесе күрделі жөндеу, үйлерді (құрылыстар мен ғимараттарды) және инженерлік жүйелерді реконструкциялау аяқталғаннан кейін;

6) объектінің ықтимал қауіпті учаскелерінің тізбесі;

7) объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету үшін тартылатын техникалық құралдар.

43. Паспортқа түзетулер енгізу оның өзгеру себебі туындаған сәттен бастап 20 жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады. Жекелеген жағдайларда терроризмге қарсы комиссияның шешімі бойынша объектінің күрделілігіне және енгізілетін өзгерістерге қарай өзге де мерзімдер белгіленеді.

44. Паспортқа объектінің құқық иесі болып табылатын ұйым басшысының қолымен куәландырылған өзгерістер енгізіледі. Өзгерістер болған паспорттың элементтері ғана ауыстырылуға жатады. Бір мезгілде объектінің құқық иеленушісі болып табылатын ұйым басшысының қолы қойылған тиісті өзгерістер туралы ақпарат паспорттың екінші данасына қоса тіркеу үшін мүдделі тұлғаларға жіберіледі.

45. Паспорт толық ауыстыруға жатады:

1) кемінде 5 жылда бір рет;

2) паспорт мәтінінің жартысынан көбіне түзетулер енгізілген жағдайда.

Күші жойылған паспорт тиісті акт жасала отырып, комиссиялық тәртіппен жойылуға жатады.

Акт объектінің құқық иеленушісі болып табылатын ұйымда қалады.

Актінің көшірмесі паспорттың екінші данасын сақтау орнына жіберіледі.

46. Паспорттың мәліметтері шектеулі сипатта болады, олармен жұмыс істеу тәртібі шектеулі ақпаратқа қойылатын заңнама талаптарымен айқындалады.

47. Паспорт терроризмге қарсы операция, оқу-жаттығулар, жаттығулар, эксперименттер жүргізілген жағдайда пайдаланылады және терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабқа оның өкілінің сұрау салуы бойынша беріледі.

48. Мемлекеттік құпияларды құрайтын мәліметтермен жұмыстар жүргізілетін террористік тұрғыдан осал объектілерде паспорт "Мемлекеттік құпиялар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және осы Нұсқаулыққа сәйкес әзірленеді.

6-тарау. Террористік тұрғыдан осал объектілерді инженерлік -техникалық жабдықпен жарактандыруға қойылатын талаптар

49. Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету кіруі шектеулі күзетілетін аймақтарды, бақыланатын аймақтарды белгілеу және қорғау, өткізу және объектішілік режимдерді қамтамасыз ету, объектінің күзетілетін аймағында орналасқан жабдықтарды, ғимараттар мен құрылыстарды күзету, сондай-ақ қызметкерлерді, келушілерді, жолаушыларды, қол жүгін, багажды, адам мен көлік құралын бақылау және қарап-тексеру жөніндегі іс-шараларды қамтиды. объектінің бақыланатын аймақтарына өту.

50. Терроризм актісін жасаудың ықтимал салдарын және инженерлік-техникалық жабдыққа қойылатын сараланған талаптарды айқындауды ескере отырып, террористік тұрғыдан осал объектілердің мынадай топтары белгіленеді:

1) бірінші топтағы қорғаныс өнеркәсібі объектілері-жаппай қырып-жою қаруын, оқ-дәрілерді, ұшу аппараттарын, жарылыс-өрт қауіпті заттарды (улы, аса қауіпті бактериологиялық, биологиялық, химиялық және улы заттарды) өндіруге және сақтауға тартылған қорғаныс-өнеркәсіп кешенін ұйымдастыру;

2) екінші топтағы қорғаныс өнеркәсібі объектілері – қару мен оқ-дәрілерді, жарылыс-өрт қауіпті, қауіпті химиялық заттарды, улы заттарды және т. б. жою, кәдеге жарату, көму және қайта өңдеу арқылы жоюға, сынауға, зерттеуге, сақтауға, сондай-ақ жоюға, өндіруге, жөндеуге, жаңғыртуға, сервистік қызмет көрсетуге, жаңғыртуға, жаңғыртуға тартылған қорғаныс-өнеркәсіп кешені ұйымдарының объектілері препараттар.

51. Террористік тұрғыдан осал объектілердің барлық топтары міндетті түрде күзет телевизиялық және құлақтандыру жүйелерімен, бақылау-өткізу пункттерімен, ғимараттар мен құрылыстардың нығайтылуын қамтамасыз ететін құралдармен (ғимараттардың, объект құрылыстарының, оның терезе ойықтарының қабырғаларының нығаюын), кіруді бақылау және басқару жүйелерімен, таланға қарсы құрылғылармен (периметрі бойынша жоғары учаскелер болған кезде) жарактандырылады. Дабыл беру жүйелерімен, күзет және дабыл сигнализациясы жүйелерімен (оның ішінде дабыл берудің мобильді не стационарлық құралдарымен), қауіпсіздік жүйесінің жұмысын қамтамасыз ететін техникалық тексеру құралдарымен және резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау құралдарымен қамтамасыз етеді.

52. Осы Нұсқаулықтың 51-тармағында көзделген іс-шараларға қосымша екінші топтағы объектілерді жарактандыру үшін мынадай инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

1) рұқсат етілмеген қолжетімділікті және объектінің режимдік шарттарын қанағаттандыратын: периметрді, объектінің аймақтары мен жекелеген учаскелерін қоршау (физикалық тосқауыл); бақылау-өткізу пункттері; объект ғимараттарының,

құрылыстарының, оның терезе ойықтарының қабырғаларының нығайтылуы; кіруді бақылау және басқару құралдары, қолжетімділікті шектеу, тексеру, жарықтандыру жүйелері мен құралдары, сыртқы периметрді бақылаудың өзге де жүйелері болдырмайтын объект периметрін жабдықтау бойынша;

2) объектідегі жағдайды бақылау бойынша: байланыс, құлақтандыру, күзет және дабыл (оның ішінде "дабыл түймелері" – мобильді немесе стационарлық дабыл беру құралдары) сигнализация жүйелері мен құралдары, телевизиялық күзет жүйелері;

3) қауіпсіздік жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін: резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары.

53. Қоршау күрделі құрылыстар болып табылады және үлгі жоба бойынша салынуы тиіс. Негізгі қоршаулардың ең жетілдірілген үлгісі қазуға төтеп беру тұрғысынан темір бетон цокольмен немесе жерге 200-400 мм қазылған арматуралық тормен күшейтілген темір-бетон және тор көзді болып табылады.

Объектілер аумақтары қоршауының биіктігі кемінде 2,5 метр темірбетон тақталарынан немесе қалыңдығы кемінде 2 мм тұтас металл қаңылтырдан, ал қар түскендегі тереңдігімен бір метрден көп аудандарда - кемінде 3 метр жасалады. Объектілердің ерекшеліктерін ескере отырып, МКҚ-мен келісім бойынша оның маңындағы құрылыстардың жалпы кейпіне сай металл конструкциялар (қалыңдығы кемінде 18 мм, арасындағы саңылау 100 мм-ден аспайтын шыбық түрінде жасалған металл торлы дуал) жасауға рұқсат етіледі. Қоршау тік бұрышты, бақылау және техникалық күзет құралдарының қолданылуын қиындататын иіндер мен бұрылыстарсыз, сыртқы томпақ жерлер мен ойықтарсыз болуы керек.

54. Осы Нұсқаулықтың 55, 56-тармақтарында көзделген іс-шараларға қосымша екінші топтағы объектілерді жарықтандыру үшін мынадай инженерлік-техникалық құралдар пайдаланылады:

1) объектінің периметрін жабдықтау бойынша;

Қазақстан Республикасының Қағидалар жинағына сәйкес периметрді қоршау (физикалық тосқауыл) 3.02-142-2014 (Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтер, кәсіпорындардың, ғимараттар мен құрылыстардың алаңдары мен учаскелерінің қоршауларын жобалау);

объектінің аймақтары мен жекелеген учаскелерін қоршау;

бақылау-өткізу пункттері;

ғимараттар мен құрылыстардың нығаюы (ғимараттар қабырғаларының, объект құрылыстарының, оның терезе ойықтарының нығаюы);

қол жеткізуді бақылау және нығайту жүйелері;

қошқарға қарсы құрылыстар (периметрі бойынша қауіптілігі жоғары учаскелер болған кезде);

күзет жарығы жүйелері және күзет дабылы жүйесі;

2) объектідегі жағдайды бақылау бойынша:

байланыс жүйелері;

күзет және дабыл дабылы жүйелері (оның ішінде мобильді немесе стационарлық дабыл беру құралдары);

техникалық тексеру құралдары;

3) қауіпсіздік жүйесінің жұмысын қамтамасыз ететін:

резервтік, үздіксіз электрмен жабдықтау жүйелері мен құралдары.

55. Қорғаныс өнеркәсібі объектілерін террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызған жағдайда, олар "Мемлекеттік қорғалуға жататын объектілердің кейбір мәселелері" (бұдан әрі – Объектілерді инженерлік-техникалық нығайту жөніндегі талаптар) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген мемлекеттік қорғалуға жататын объектілерді инженерлік-техникалық нығайту жөніндегі талаптарға сәйкес жарақтандырылады.

56. Объектінің аумағына, күзетілетін ғимараттарға кіруге болатын құдықтар, люктер, тесіктер, шахталар, ашық құбырлар, арналар және осыған ұқсас құрылыстар түріндегі кіру немесе шығу жолдары бар объектінің жерасты және жерүсті коммуникациялары тұрақты немесе алмалы-салмалы торлармен, қақпақтармен, жабылатын құрылғылары бар есіктермен жабдыкталады (тұрақты құрылғылар барлық коммуникацияларға орнатылады ашуға жатпайтын жабдыққа диаметрі 250 мм-ден асатын барлық ойықтар жатады (қимасы 250×250 мм-ден астам).

57. Объектіні салуды, реконструкциялауды, жаңғыртуды, күрделі жөндеуді жобалау барысында объектінің меншік иесі, иеленушісі объектінің объектілерді террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызу критерийлеріне сәйкестігін айқындауы және қажет болған жағдайда терроризмге қарсы құралдарды тиісті инженерлік-техникалық жарақтандыруды, қайта жарақтандыруды және ұлғайтуды көздеуі қажет. Объектіні түбегейлі қайта құру, оны жаңғырту кезінде жауапты тұлғалар объектілерді осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес келтіру жөнінде шаралар қабылдайды.

58. Объектіні инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыру жөніндегі іс-шаралардың аяқталу мерзімі объектіге террористік тұрғыдан осал мәртебе берілген сәттен бастап 6 айдан аспайды.

Бұл ретте Ұлттық бейнемониторинг жүйесіне қосылу мерзімдері объектілердің бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті төрағасының 2020 жылғы 27 қазандағы № 69-ке (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21693 болып тіркелген) бұйрығымен бекітілген Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің жұмыс істеу қағидаларында анықталған бейнебақылау жүйелерінің ең төменгі техникалық мүмкіндіктеріне сәйкес келеді.

59. Өзге мерзімдер объектінің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін комиссиялық зерттеп-қараудан кейін әкімдік жанындағы терроризмге қарсы комиссиямен келісу бойынша белгіліленеді.

Объектіні инженерлік-техникалық жабдықпен жарақтандыру жөніндегі іс-шараларды аяқтау мерзімі терроризм актілерінің ықтимал қауіптілігі, жасалу қауіп дәрежесіне қарай белгіленеді.

60. Террористік тұрғыдан осал объектінің инженерлік-техникалық жабдығы жұмыс жағдайында ұсталады. Қауіпсіздікті қамтамасыз етудің техникалық құралдарын пайдаланатын террористік тұрғыдан осал объектілердің пайдалану үшін білікті инженерлік-техникалық персоналы бар және осы техникалық құралдарға техникалық қызмет көрсетуді жүргізу кестелерін әзірлейді.

61. Көлік құралдарының өтуі және объектілер қызметкерлерінің бақыланатын аймаққа өтуі үшін қоршауда негізгі, қосалқы және қосалқы кіру/шығу жолдары, арнайы автокөліктің кіруі/шығуы үшін (жедел жәрдем, өрт қызметі, фельдсвязь және басқалар) орнатылады.

Сыртқы периметрлік қоршауда жабылмайтын есіктердің, қақпалардың, сондай-ақ тесіктердің, сынықтардың және басқа да зақымданулардың болуына жол берілмейді.

Объектілерді инженерлік-техникалық нығайту жөніндегі Талаптарда аталған объектілерді қоршауға қойылатын талаптар (сипаттамалар).

62. Объектідегі тексеру пункттері (ішкі БӨП) арнайы техникалық құралдармен жабдықталады және мыналарды қамтиды:

1) адам денесінде және оның киімінде суық және атыс қаруын, құрамында металы бар жарылғыш құрылғыларды (гранаталар және т. б.) табуға арналған, құрамында металы бар әртүрлі өндіріс өнімдерін алып өтуге тыйым салынған стационарлық металл іздегіштер арқа немесе тіреуіш түріндегі стационарлық құрылғылар түрінде орындалады;

2) адамның денесінде және оның киімінде жасырылған кіргізуге тыйым салынған заттар мен заттарды анықтауға мүмкіндік беретін стационарлық жабдық (радиотолқынды сканерлер сияқты);

3) қара және түсті металдар мен олардың қорытпаларын табуды және қажет болған жағдайда тануды қамтамасыз етуге арналған портативтік (қол) аспаптар автономды қоректендіру көзінен үздіксіз жұмыс істеу ұзақтығы кемінде 10 сағат болуы тиіс;

4) металл және металл емес атыс қаруын, оның бөлшектерін, барлық калибрлердің оқ-дәрілерін, гранаталарды және жару/жару әрекетінің басқа да қару түрлерін, пышақтарды, таяқшаларды, қылыштарды, әскери және коммерциялық мақсаттағы жарылғыш заттарды, детонаторлар мен сағат механизмдерін, электр және электрондық бұйымдарды, электр энергиясы көздерін таратуға арналған рентген-телевизиялық қондырғылар;

5) жарылғыш, есірткі және қауіпті химиялық заттарды немесе олардың іздерінің бар-жоғын анықтау үшін құрауыш және құрылымдық ауа сынамаларына талдау жүргізу арқылы анықтауға арналған құрылғылар;

6) ҚББЖ жүйесімен интеграцияланған электрондық рұқсаттамалардың есептеуіш құрылғылары (санкцияланбаған қол жеткізуді болдырмайтын сәйкестендіру белгісі бойынша оқу);

7) жеке тексеріп қарауды жүргізуге арналған үй-жайлар;

8) полиция және күзет пункттерін хабардар ететін дабыл сигнализациясы құрылғылары;

9) бейнебақылау жүйелері;

10) қол жүгі мен багажды қолмен (физикалық) тексеріп қарауды жүргізуге арналған үстелдер;

11) рентгендік-телевизиялық қондырғылармен тексеру үшін тексерілетін адамдардың заттары мен заттарын орналастыруға арналған пластикалық, көзбен шолып қаралатын сыйымдылықтар;

12) объектілердің тексерілген және тексерілмеген персоналы мен объектілерге келушілердің ағынын реттейтін объектілер персоналының және тексеріп қараудан өтетін объектілерге келушілердің ағынын болдырмайтын қоршаулар;

13) қауіпті заттар мен заттардың тізбесі туралы ақпарат және объектілер персоналы мен объектілерге келушілерді, қол жүгі мен багажды тексеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілерден үзінділер бар стенділер.

Аумақтың жекелеген объектілерінде жасырылған жарылғыш заттарды табу құралы ретінде қызметтік иттер пайдаланылуы мүмкін.

63. Телевизиялық күзет жүйесі бақылайды:

1) меншік шекарасындағы объект аумағының периметрі;

2) объектіге кірме жолдардың аумағы;

3) персонал мен келушілерді тексеру пункттері және күту орындары;

4) тексеріп қарау үй-жайлары (бөлмелері), көлікті тексеріп қарау аймағы (бар болса)

;

5) негізгі және қосалқы кіреберістер;

6) ықтимал қауіпті учаскелері бар аумақтар мен үй-жайлар, оларға апаратын үй-жайлар (орындар), дәліздер;

7) объект басшысының (меншік иесінің) қалауы бойынша басқа да үй-жайлар.

Оқиғаларды кейіннен талдау үшін бейнеақпаратты сақтау мерзімі кемінде 30 тәулікті құрайды.

Бейнекамераларды орнату "өлі" аймақтарды қоспағанда жүргізіледі.

64. Бейнекамералардың жалпы мүмкіндіктері, бейнекамераларды орнату тәртібі, камералардың типтері, бейнебақылау жүйелерінің мүмкіндіктері және басқалары бейнемониторингтің ұлттық жүйесінің жұмыс істеу қағидаларында көзделген бейнебақылау жүйелерінің техникалық мүмкіндіктеріне сәйкес келеді.

65. Бейнебақылау жүйесі жазбаларының мұрағатын сақтауды жүзеге асыратын техникалық құралдар вандалға қарсы шкафтарда қолжетімділігі шектеулі жеке үй-жайда орналастырылады;

66. Террористік тұрғыдан осал объектілер объектіге және (немесе) объектінің қорғалатын аймағына санкцияланбаған кіру немесе кіруге әрекет жасау туралы хабарламаларды анықтау және беру мақсатында күзет және дабыл сигнализациясы құралдарымен жарақталады. Күзет сигнализациясы жүйесінің құрылымы мыналарға сүйене отырып айқындалады:

- 1) осы объектінің жұмыс режимі;
- 2) үй-жайлардың ғимарат ішінде орналасуы ерекше;
- 3) қорғалатын аймақтардың саны.

67. Террористік тұрғыдан осал объектілер периметрдің кез келген нүктесінде тәуліктің қараңғы уақытында олардың терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету мақсатында ені 3-4 метр тұтас жолақ құрай отырып, кемінде 10 люкс жарықпен күзеттік жарықтандыру жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады.

Жарықтандыру мынадай талаптарға сәйкес келеді:

1) күзет қызметіне құқық бұзушыларды өздерінің құқыққа қарсы мақсаттарына қол жеткізгенге дейін анықтау мүмкіндігін қамтамасыз ету;

2) құқық бұзушылардың кіруіне немесе олардың заңсыз мақсаттарын жүзеге асыруына шектеу қою және кедергі жасау.

68. Нысандардағы периметрді жарықтандыру периметр бойымен жарықтандырудың жоғары деңгейін жасауға арналған. Ол үшін жоғары аспалы шамдарды немесе төмен биіктікте орнатылған шамдар қолданылады.

69. Жергілікті жарықтандыру бұзушы жасыра алатын аймақтың жеткілікті жарықтандырылмаған учаскелерінде қолданылады. Ол үшін вандалға қарсы қорғанысы бар шағын жарық көздерін пайдалану қажет. Барлық қараңғы учаскелерді жарықтандыруды қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау, шатырларды, өрт сөндіру және авариялық шығуларды жергілікті жарықтандыруды көздеу қажет.

70. Пайдаланылатын жарық-техникалық жабдықтың физикалық қорғанысы қауіп дәрежесіне сәйкес келеді. Осы мақсаттар үшін пайдаланылады берік монтаждау арматура, брондалған кабельдер, және қорғалған коммутациялық құрылғылар. Электрмен жабдықтау қарапайым желіден емес, жеке көзден жүзеге асырылады. Аса маңызды аймақтарды электрмен жабдықтау үшін заңсыз араласу актісі болған жағдайда үздіксіз қоректендіруді қамтамасыз ету үшін резервтік күш қондырғысы орнатылады.

71. Жарық техникалық жабдық дабыл дабылы бұзылған жағдайда қосылуы үшін анықтау жүйелеріне (бейнебақылау камералары, қозғалыс датчиктері) қосылады.

72. Объектідегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін мобильді, қарапайым радиобайланыс және телефон жабдығы пайдаланылады.

Телефондар абоненттің нөмірін автоматты түрде анықтау функциясын қолдайды немесе пайдаланылатын телефон байланыс жүйесінің түріне және телефонмен сөйлесудің аудиожазбасына сәйкес абоненттің нөмірін автоматты түрде анықтау аппаратурасымен жабдықталуы керек.

Қызметкерлер мен келушілерді дауыстық және дыбыстық ақпараттандыру үшін диспетчерлік қызметтердің хабарлау жүйелері пайдаланылады.

73. Террористік тұрғыдан осал объектілер күзет және дабыл сигнализациясы, кіруді бақылау және басқару, жарықтандыру, бейнебақылау жүйесінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету үшін резервтік электрмен жабдықтау жүйелерімен және құралдарымен жарақталады.

Күзет және дабыл сигнализациясы, кіруді бақылау және басқару жүйелері негізгі желілік қоректену болмаған кезде жабдықтың кемінде 2 сағат жұмысын қамтамасыз ететін аккумуляторлық қолдауы бар үздіксіз қоректендіру көздерін қамтиды.

Автономды резервтік электрмен қоректендіру көздері кіруді бақылау және басқару жүйесінің, телевизиялық бейнебақылау жүйесінің, күзет және кезекші жарықтандырудың жұмысын қамтамасыз етеді:

- 1) қалалар мен қала үлгісіндегі кенттерде – кемінде 24 сағат;
- 2) ауылдық аудандарда – кемінде 48 сағат;
- 3) қатынауы қиын аудандарда – кемінде 72 сағат.

Террористік тұрғыдан осал
қорғаныс өнеркәсібі
объектілерін терроризмге қарсы
қорғауды ұйымдастыру
жөніндегі нұсқаулыққа
1-қосымша

Сабақ тақырыптарының нұсқалары

1. Оқу сабақтарының тақырыптық нұсқалары (теориялық):
терроризмге қарсы қауіпсіздік мәселелері бойынша заңнаманың негізгі талаптары;
терроризмнің мәні мен қоғамдық қауіптілігі, террористік сипаттағы іс-әрекеттер жасағаны үшін жауапкершілік;
террористік қауіптің ықтимал көздері туралы хабарлау;
қорғаныс өнеркәсібі объектілері тұлғаларының әртүрлі топтарының террористік сипаттағы ықтимал қауіп-қатерлерге іс-қимыл алгоритмдерін тағайындау және олармен жалпы танысу.

2. Нұсқау тақырыптарының нұсқалары:
қорғаныс өнеркәсібі объектісі қызметкерлерінің әрқайсысын терроризм актісін жасау немесе оны объектінің аумағы шегінде жасау қаупі жағдайындағы дербес мінез-құлық тәртібімен және іс-әрекеттермен егжей-тегжейлі таныстыру;

қорғаныс өнеркәсібі объектісіне келушілерді эвакуациялау кезіндегі қауіпсіздік шаралары туралы таныстыру.

алғашқы медициналық көмек көрсету:

атыс, сынық жаралар, тесілген, жыртылған жаралар;

күйік;

сүйектің сынуы;

көміртегі тотығымен және басқа да улы заттармен улану;

соққы жағдайлары, контузиялар;

мидың шайқалуы.

3. Практикалық сабақтардың тақырыптық нұсқалары:

қорғаныс өнеркәсібі объектісі қызметкерлерінің, күзет қызметкерлерінің практикалық іс-қимылдарын пысықтау:

1) иесіз заттар мен күдікті заттарды табу мақсатында үй-жайларды қарап-тексеруді ұйымдастыру бойынша;

2) иесіз заттарды, күдікті заттарды табу және тау-кен жұмыстары туралы хабарламалар алу кезіндегі іс-әрекеттер;

3) ішкі істер органдарын, уәкілетті органдарды иесіз заттар, күдікті заттар табылған және объектіні өндіру туралы хабарлама алған кезде хабардар ету тәртібі бойынша;

4) қорғаныс өнеркәсібі объектісінің персоналы мен келушілерін хабардар етуді ұйымдастыру бойынша;

5) қорғаныс өнеркәсібі объектісінің персоналы мен келушілерін эвакуациялауды ұйымдастыру бойынша;

6) адамдарды эвакуациялау кезінде іс-қимылдарды ұйымдастыру бойынша.

Террористік тұрғыдан осал
қорғаныс өнеркәсібі
объектілерін терроризмге қарсы
қорғауды ұйымдастыру
жөніндегі нұсқаулыққа
2-қосымша
Нысан

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу іс-шараларын есепке алу журналы (титул парағы) _____ (ұйымның атауы) № ____ Журнал терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу іс-шараларын өткізуді есепке алу

Журналды жүргізуді бастау күні 20__ ж. " ____ " _____

Журналды жүргізудің аяқталу күні 20__ ж. " ____ " _____

(ішкі жағы)

1-бөлім. Нұсқаулық

		Нұсқау алушының Т. А. Ә. (		Нұсқама өткізген адамның Т. А.		
--	--	----------------------------------	--	--------------------------------------	--	--

р/с №	Нұсқаманы өткізу күні	әкесінің аты болған жағдайда) ж ә н е лауазымы	Нұсқау түрі	Ә. (әкесінің аты болған жағдайда) ж ә н е лауазымы	Нұсқау алушының қолы	Нұсқама өткізген адамның қолы
1	2	3	4	5	6	7

1) жоспарлы нұсқамалар барысында қызметкерлерге терроризм актісі жағдайында барлық ықтимал жағдайларда іс-қимыл алгоритмдері жеткізіледі, ал жоспардан тыс нұсқамалардың тақырыбы өткізілетін оқу-жаттығулар мен жаттығулардың тақырыбына байланысты;

2) терроризмге қарсы бағытта жүргізілетін жоспарлы нұсқамаларды құжаттамалық ресімдеуді қолжазба тәсілімен де, аралас – қолжазба және баспа тәсілімен де жүзеге асыруға жол беріледі. Баспа түрінде мынадай бағандарды толтыруға жол беріледі: 3, 4 және 5 (егер нұсқауды сол қызметкер жүргізсе), журналдың қалған бағандарын нұсқаманы тыңдаған адам өзі толтырады;

3) өткізу күні толық көрсетіледі (күні, айы және жылы);

4) объектінің персоналымен жоспардан тыс нұсқама жүргізу оны осы журналда да құжаттайды, ал "Нұсқама түрі" бағанында: "Жоспардан тыс шығыс хаты бойынша.: № __ __", "террористік қауіп деңгейі бойынша жоспардан тыс".

2-бөлім. Сабақтар

1. Сабақты өткізу күні;
2. Сабақтың тақырыбы;
3. Оқу сұрақтары;
4. Қатысқан қызметкерлер саны;
5. Сабақ өткізген адамның қолы.

Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулыққа
3-қосымша
Нысан
Ішкі істер департаментінің бастығына

(облыстар, республикалық маңызы бар қалалар, астана)

(атағы)

(тегі, аты, әкесінің аты, қолы, күні)

Оқу және жаттығу өткізу туралы есеп

Сабақ тақырыбы: _____
 Өткізу күні: _____
 Өткізу орны: _____
 Қатысушылар құрамы: _____
 Өткізу барысы туралы мәліметтер: _____
 _____
 _____

Қорытындылар:
 _____
 _____

Қамтамасыз етуге жауапты терроризмге қарсы қорғау	
(лауазымы)	(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) түсінікті)

Террористік тұрғыдан осал қорғаныс өнеркәсібі объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулыққа 4-қосымша

Террористік сипаттағы ықтимал қауіптерге әртүрлі адамдар объектілер іс қимылдарының алгоритмдері

1-тарау. Объектінің қызметкерлері мен келушілеріне қарулы шабуыл жасау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі

1. Келушілердің әрекеттері:

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті;

мүмкіндігінше келушілерді эвакуациялау;

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту.

2. Объектіні күзету әрекеттері:

қарулы шабуылдаушыны анықтау;

мүмкіндігінше оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қою;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуация, ішкі кедергілерді бұғаттау және басқалар);

3. Нысан басшылығының әрекеттері:

құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды қарулы шабуылдың фактілері мен мән-жайлары туралы дереу хабардар ету;

объектіде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын ұйымдастыру (эвакуациялау, ішкі кедергілерді бұғаттау, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар);

терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимыл.

2-тарау. Кепілге алу кезіндегі әрекеттер алгоритмі

4. Объект персоналының іс-әрекеттері:

қорғану: кепілге алынбау, ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, тәртіп сақшылары келгенге дейін немесе ғимараттан кету үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды кепілге алу жағдайлары мен шабуылдаушылар (саны, қару-жарағы, жарақтандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) туралы кез келген қолжетімді тәсілмен және өз қауіпсіздігін кепілдендірілген қамтамасыз ету шартымен ғана хабардар етуге міндетті.

5. Объектіні күзету әрекеттері:

қарулы шабуылдаушыны (ларды) анықтау;

мүмкін болса, оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қою;

объектінің басшылығына, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға кепілге алуға оқталу фактілері мен мән-жайлары туралы кез келген қолжетімді тәсілмен хабарлау;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуациялау, зиянкестердің жолындағы ішкі кедергілерді бұғаттау және басқалар);

өз қауіпсіздікті қамтамасыз ету (кепілге алудан және басқалардан аулақ болу).

6. Нысан басшылығының әрекеттері:

құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдарды және (немесе) үшінші тұлғаларды кепілге алу әрекетінің фактілері мен мән-жайлары туралы қолжетімді тәсілмен дереу хабардар ету;

мүмкіндігінше объектіде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын ұйымдастыру (эвакуациялау, ішкі кедергілерді бұғаттау, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар);

мүмкіндігінше терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.

7. Кепілге алынған адамның әрекеттері:

тынышталу, үрейленбеу, тыныш дауыспен сөйлесу;

басқыншылардың көзіне қарамау, арандатушылықпен әрекет етпеу. Басқыншыларды физикалық күш немесе қару қолдануға итермелейтін әрекеттерге жол бермеу;

басқыншылардың талаптарын орындау, оларға қайшы келмеу, ашуланшақтық пен дүрбелеңге жол бермеу;

физикалық және психикалық тұрғыдан қатал сынаққа дайындалу;

басқыншыларға жеккөрушілік пен немқұрайлылық білдірмеу;

басынан бастап (әсіресе бірінші сағатта) басқыншылардың барлық нұсқауларын орындау, басқыншылардан кез келген әрекетті орындауға рұқсат сұрау;

өз мінез-құлқымен басқыншылардың назарын аудармау, белсенді қарсылық көрсетпеу;

егер қашудың сәттілігіне толық сенімділік болмаса, жүгіруге тырыспау;

басқыншылар туралы мүмкіндігінше көп ақпаратты есте сақтау (саны, қару-жарак, сыртқы түрі, дене бітімі, екпін, әңгіме тақырыбы, темперамент, мінез-құлық);

орналасқан жеріңізді анықтауға тырысу;

мүмкін болса, кез-келген қол жетімді байланыс әдісін қолдана отырып, өмірге қауіп төндірмей, сақтық танытып, болған жағдай туралы құқық қорғау органдарына немесе арнайы органдарға, қауіпсіздік бөліміне немесе объектіні қорғау қызметіне хабарлауға тырысу;

күш пен денсаулықты сақтау үшін қандай тағам болса да, оны назардан тыс қалдырмау;

жарақат алған кезде өзіңізге алғашқы медициналық көмек көрсетуге тырысу;

басқыншылар өздерін басқаруды тоқтатса да, үрейленбеу;

үй-жайға шабуыл жасау, басқыншыларды жеңу үшін мергендерді ату жағдайында өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында терезелерден, есіктерден және басқыншылардың өздерінен алыс орналасады;

арнайы бөлімшелердің қызметкерлері кепілге алынғандарды босату жөніндегі операцияны жүргізген кезде мынадай талаптарды сақтау қажет:

еденге төмен қаратып жатып, қабырғаға баса отырып, басыңызды қолыңызбен жауып, қозғалмау;

арнайы бөлімшелердің қызметкерлерімен немесе олардан кездесуге жүгірмеу;

мүмкіндігінше есіктер мен терезелердің саңылауларынан аулақ болу;

егер шабуыл жасау және кепілге алу кезінде ықтимал басқыншылар сияқты дұрыс емес әрекет жасалса, түсіністікпен қарау: тінту, қозғалыстарды шектеу, жауап алу (мұндай жағдайларда арнайы бөлімшелердің мұндай әрекеттері барлық адамдарды

түпкілікті сәйкестендіруге және шынайы басқыншыларды анықтауға дейін негізделген болып саналады).

3- тарау. Жарылғыш құрылғылар мен жарылғыш заттарды салу кезіндегі әрекеттер алгоритмі

8. Жарылғыш құрылғыны көрсететін белгілер:

табылған затта сымдардың, арқанның, электр таспаның болуы;

күдікті дыбыстар, шертулер, зат шығаратын сағаттар;

заттан бадамның тән иісі немесе басқа ерекше иіс шығады;

табылған затты әдеттен тыс орналастыру;

табылған затқа орнатылған әртүрлі қуат көздері, сыртқы белгілері бойынша антеннаға ұқсас сым.

9. Күдікті зат табылған кезде келушілердің әрекеттері:

қол тигізбеу, жақындамау, қозғалмау;

иесіз заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналаңыздағы адамдардан сұхбат алу;

осы заттың жанында радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын пайдаланудан бас тарту;

мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын бекіту;

күдікті заттың табылғаны туралы объектінің күзетіне, персоналына не аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдарының кезекші бөлімдеріне дереу хабарлау;

жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың пайда болуын және оны анықтаудың маңызды жағдайларын сипаттауға дайын болу;

дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білуі керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарлауға болмайды;

қорғауды қамтамасыз ететін заттардың артына паналау (ғимараттың бұрышы, баған , қалың ағаш, автомобиль және басқалар);

объектінің, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың күзетіне күдікті адам немесе өзімен бірге жарылғыш құрылғылары немесе жарылғыш заттары (саны, ІАҚ-ның, қарудың бар болуының сыртқы белгілері, жарактандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) болуы мүмкін адамдар тобы анықталған жағдайда хабарлау;

келушілерді эвакуациялауды ұйымдастыруда басшылық пен күзетке жәрдем көрсету;

объектіден кету, мүмкін болмаған жағдайда - күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтыққа баспана беру.

10. Күдікті затты анықтаған кездегі персоналдың іс-әрекеттері:

қол тигізбеу, жақындамау, қозғамау;

иесіз заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналаңыздағы адамдардан сұхбат алу;

осы заттың жанында радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын пайдаланудан бас тарту;

мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын бекіту;

күзетте күдікті заттың табылғаны туралы объектінің персоналына не аумақтық ұлттық қауіпсіздік және ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне дереу хабарлау;

жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың пайда болуын және оны анықтаудың маңызды жағдайларын сипаттауға дайын болу;

дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білуі керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарлауға болмайды;

мүмкіндігінше күзетпен бөгде адамдардың күдікті затқа және қауіпті аймаққа кіруін шектеуді қамтамасыз ету;

қауіпті аймаққа іргелес аумақтан адамдарды ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз етуге көмектесу;

қажет болған жағдайда қорғанысты қамтамасыз ететін заттарды (ғимараттың бұрышы, бағанасы, қалың ағаш, автомашина және басқалары) паналап, бақылау жүргізу;

объектінің, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың күзетіне күдікті адам немесе өзімен бірге жарылғыш құрылғылары немесе жарылғыш заттары (саны, ІАҚ-ның, қарудың бар болуының сыртқы белгілері, жарактандырылуы, жасы, лақап националь, ұлты және басқалары) болуы мүмкін адамдар тобы анықталған жағдайда хабарлау.

11. Басшылықтың әрекеттері:

құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдарды күдікті адамның анықталғаны немесе иесіз заттың табылғаны туралы дереу хабарлар ету;

қажетті алып тастауда иесіз күдікті затты табу орнын қоршауды ұйымдастыру;

адамдарды объектіден эвакуациялауды ұйымдастыру, объектідегі штаттан тыс жағдай туралы хабарлау және басқалар;

күдікті заттарды табу мақсатында үй-жайларды аралауды және аумақтарды қарауды қамтамасыз ету;

терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру, қажетті ақпаратты ұсыну.

12. Жарылғыш құрылғы (ВУ) немесе ВУ тәрізді зат анықталған кезде алып тастау және қоршау қашықтығы:

граната РГД-5 – 50 м;

граната Ф-1 – 200 м;

салмағы 200 г – 45 м тротил дойбы;

салмағы 400 г – 55 м тротил дойбы;

сыра банкі 0,33 л – 60 м;

дипломат (кейс) – 230 м;

жол чемоданы – 350 м;
а / "жеңіл" машина – 460-580 м;
автобус – 920 м;
жүк көлігі (фургон) – 1240 м.

4-тарау. Жанкешті шабуыл кезінде әрекет ету алгоритмі

13. Келушілердің әрекеттері:

қорғану: ғимараттан абайлап кету немесе үй-жайға баспана беру, есікті құлыптау, құқық қорғау органдары қызметкерлерінің келуін күту;

мүмкіндігінше құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, объектінің басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті.

14. Күзет әрекеттері:

мүмкін болса, оның объектідегі адамдардың жаппай болатын жерлеріне қарай жылжуына тосқауыл қою;

объектінің басшылығына, құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға күдікті адамның немесе адамдар тобының анықталғаны туралы кез келген тәсілмен хабарлау;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуация, ішкі кедергілерді бұғаттау және басқалар);

күдікті адамның немесе адамдар тобының объект бойынша (жеке өзі не бейнебақылау жүйесі арқылы) қозғалысын бақылауды ұйымдастыру;

өз қауіпсіздігіңізді қамтамасыз ету.

15. Басшылықтың әрекеттері:

объектіде күдікті адамды немесе адамдар тобын анықтау туралы ақпаратты құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдарға дереу беру (оның ішінде беру әрекеті);

құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қаскүнемді анықтау және ұстау уақытын қысқартатын күдікті адам туралы барынша толық ақпарат беру;

адамдарды ұйымдасқан эвакуациялауды қамтамасыз ету;

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

16. Террористтің сыртқы белгілері:

ауа-райына сәйкес келмейтін киім кең, үйдегі жарылғыш құрылғының (ЖҚҚ) элементтерін жасыруға арналған;

киімнің астынан шығатын ЖҚҚ элементтері, сымдар, ауыстырып қосқыштар, ажыратқыштар;

қолында қаруды немесе жарылғыш құрылғыны жасыруға болатын үлкен сөмкелер немесе баул бар;

тасымалданатын заттарға мұқият қарау, оларды денеге басу және оларды мезгіл-мезгіл еріксіз сезіну;

әртүрлі бұзушылықтар бар камуфляжды нысанды киімді пайдалану (шеvronдардың болмауы, қалыптың төменгі және жоғарғы бөліктерінің түсінің сәйкес келмеуі, бас киім).

5- тарау. Телефон арқылы қауіп төнген кезде әрекет ету алгоритмі

17. Қауіп-қатерді алушының телефон арқылы әрекет етуі (күзет бөлімшесінің басшысы, қызметкері, қызметкері):

1) әңгіме барысында қоңырау шалушының жынысын, жасын және сөйлеу ерекшеліктерін белгілеу:

дауыс (қатты немесе тыныш, төмен немесе жоғары);

сөйлеу қарқыны (жылдам немесе баяу);

айтылуы (айқын, бұрмаланған, кекештенген, сыбырлаған, екпінмен немесе диалектімен);

сөйлеу мәнері (бұзақылықпен, балағат сөздермен);

2) дыбыстық фонға (автомашиналардың немесе теміржол көлігінің шуы, теле-немесе радиоаппаратураның дыбысы, дауыстар, басқалар), қоңыраудың сипатына (қалалық, қалааралық) назар аудару;

3) сөйлесудің нақты басталу уақытын және оның ұзақтығын жазу;

4) әңгіме барысында келесі сұрақтарға жауап алуға тырысу:

бұл адам қайда, кімге, қай телефонға қоңырау шалады?

ол қандай нақты талаптар қояды?

жеке талап қояды ма, әлде делдал ретінде әрекет етеді ме және қандай да бір адамдар тобын ұсынады ма?

ол қандай шарттармен немесе олар жоспардан бас тартуға келіседі?

онымен қалай және қашан байланысуға болады?

бұл қоңырау туралы кімге хабарлауға болады немесе керек?

5) қоңырау шалушыдан сіз және мектеп басшылығы шешім қабылдауы немесе қандай да бір әрекет жасауы үшін мүмкін болатын ең ұзақ уақыт аралығына қол жеткізуге тырысу;

6) әңгімелесу процесінде немесе әңгімелесу аяқталғаннан кейін дереу ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне және ұйым басшылығына телефон қатері туралы хабарлауға міндетті.

6-тарау. Химиялық қауіпті және улы заттарды қолдану кезіндегі әрекеттер алгоритмі

18. Персоналдардың әрекеттері:

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарды, күзетшілерді, объектінің персоналын күдікті адам, адамдар немесе заттар туралы хабардар ету.

19. Күзет әрекеттері:

дәстүрлі емес діни ағымға (жоғарыдағы белгілерді қарау) немесе құрамында қауіпті заттар бар заттарды сыртқы белгілері бойынша анықтауға болады;

объектінің басшылығына, құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарға күдікті адамды, адамдар тобын анықтау немесе құрамында қауіпті заттар бар деп болжанатын заттарды анықтау туралы кез келген тәсілмен хабарлау;

мүмкіндігінше адамның/адамдардың объектідегі адамдардың жаппай болатын орындарына ілгерілеуіне тосқауыл қою;

қауіпті заттардың таралуын азайту үшін оқшауланған жерде ұстау жақсы сылтаумен;

объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуация, ішкі кедергілерді бұғаттау және т. б.);

қажет болған жағдайда күдікті адамның немесе адамдар тобының объект бойынша (жеке өзі не бейнебақылау жүйесі арқылы) қозғалысын бақылауды ұйымдастыру;

объектінің үй-жайларын күдікті заттардың бетбелгілері мен оның аумағында зиянкестердің ықтимал көмекшілерін іздестіру;

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

20. Басшылықтың әрекеттері:

объектіде күдікті адамды, адамдар тобын, құрамында қауіпті заттар бар деп болжанатын заттарды анықтау туралы ақпаратты құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарға дереу беру (оның ішінде адал ниетпен әрекет ету);

объектінің үй-жайларын күдікті заттардың бетбелгілерін тексеруді және оның аумағында шабуылдаушының ықтимал көмекшілерін іздеуді ұйымдастыру;

құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне күдікті адам туралы барынша толық ақпарат беру, бұл шабуылдаушыны анықтау және ұстау уақытын қысқартуы мүмкін; адамдарды ұйымдасқан эвакуациялауды қамтамасыз ету;

өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Террористік тұрғыдан осал
қорғаныс өнеркәсібі
объектілерін терроризмге қарсы
қорғауды ұйымдастыру
жөніндегі нұсқаулыққа
5-қосымша

Қорғаныс өнеркәсібі объектілеріне әкелуге тыйым салынған заттар мен заттардың тізбесі

1. Қару:

1) атыс;

2) травматикалық, газ және жарық дыбыстық әсер ететін патроны бар ұңғысыз;

- 3) суық, сондай-ақ суық қаруға жатпайтын түрлі пышақтар;
  - 4) лақтыру;
  - 5) пневматикалық;
  - 6) газ;
  - 7) электр;
  - 8) сигнал беру;
  - 9) зақымдайтын әрекеті радиоактивті сәулеленуді және биологиялық әсерді пайдалануға негізделген қару мен заттар;
  - 10) зақымдайтын әрекеті электромагниттік, жарық, жылу, инфрақызыл немесе ультрадыбыстық сәулеленуді пайдалануға негізделген қару мен заттар;
  - 11) жоғарыда аталған қару түрлеріне еліктейтін заттар;
  - 12) қару ретінде пайдаланылатын заттар (соққы-ұсақтау, лақтыру және тесу-кесу әрекетінің заттары);
  - 13) қаруға арналған оқ-дәрілер және оның құрамдас бөліктері.
2. Тетіктік және аэрозольді бүріккіштер мен көзден жас ағызатын, тітіркендіргіш және адам ағзасына теріс әсер ететін құрылғылар.

3. Заттар:

- 1) жарылғыш;
- 2) улы;
- 3) уландырғыштар;
- 4) радиоактивті;
- 5) каустикалық;
- 6) пиротехникалық;
- 7) жаңғыш.